

Gemeente Nieuwkoop
T.a.v. gemeenteraad
Postbus 1
2460 AA TER AAR

19.09039

beantwoording schriftelijke vragen

onderwerp Dalende vaccinatiegraad
Vragen gesteld door VVD – L. Spierenburg
Datum vragen 17 april 2019
portefeuillehouder B. Wolters
opgesteld door Maatschappelijke Ontwikkeling / Zoë Cremers
Datum
beantwoording 14 mei 2019

Inleiding

In Nieuwkoop is de vaccinatiegraad voor zuigelingen in 5 jaar tijd gedaald van 99% naar 91%. Dit is 4% onder de grens die volgens de wereld gezondheidsorganisatie (WHO) nodig is om groepsimmunitet voor mazelen te garanderen. Voor bijvoorbeeld DTP ligt die grens op 90 %. In Nieuwkoop is deze daling sterker dan in buurgemeenten Alphen aan den Rijn, Kaag en Braassem en Bodegraven-Reeuwijk.

Vragen & Antwoorden:

1. **Is er onderzoek verricht naar de oorzaken van deze dalende trend in Nieuwkoop en/of heeft de gemeente inzicht in waarom deze trend juist in de gemeente Nieuwkoop zo sterk is?**

Zie voor antwoord vraag 2.

2. **Zo nee, waarom niet? Bent u nog van om plan dit te gaan doen?**

Nee dit is niet specifiek voor gemeente Nieuwkoop onderzocht. Wel heeft een jeugdarts uit de gemeente Nieuwkoop in het kader van haar opleiding in 2017 een klein onderzoek gedaan naar beweegredenen van ouders die hun kinderen niet vaccineren. Dit onderzoek is bijgevoegd als bijlage.

Vooralsnog zijn wij niet van plan onderzoek te doen naar de oorzaken van deze dalende trend. De daling van de vaccinatiegraad valt gelijk met de grote aandacht voor zogeheten anti-vaxxers in de media. Ook voor Nieuwkoop lijkt dat de belangrijkste oorzaak te zijn van de dalende vaccinatiegraad. Een deel van de verklaring is te vinden in de relatief kleine bevolking. Het niet vaccineren van 1 kind heeft een groter effect op de vaccinatiegraad dan bij een grotere gemeente. De JGZ geeft aan dat zij op basis van de dagelijkse praktijk het vermoeden hebben dat de vaccinatiegraad weer aan het stijgen is.

3. **Zo ja, is er - op basis van gericht onderzoek of anders - bekend of er een relatie is tussen een afnemend gevoel van urgentie over de nut en noodzaak van vaccineren?**

Zie voor antwoord vraag 2 en 4.

4. **Welke andere redenen zijn er - al dan niet op basis van onderzoek - vastgesteld als reden voor deze dalende trend?**

De GGD (Afdeling JGZ) heeft het beeld dat het grootste gedeelte van ouders die niet vaccineren zogeheten kritische prikkers zijn. Deze ouders schatten in dat de risico's en gevaren van het niet vaccineren kleiner zijn dan die van de bijwerkingen van de vaccins. De vaccinatiegraad van 91% betreft het geboortecohort van 2015. Dit is precies de periode waarin er in de media veel ruimte werd gegeven aan de zogeheten anti-vaxxers. Ook in onze regio zijn destijds lezingen geweest door o.a. Door Frankema (schrijfster van het boek Vaccinvrij). Er is niet bekend hoeveel inwoners van Nieuwkoop naar deze bijeenkomsten zijn geweest. Wel zijn er destijds bij de JGZ veel vragen binnengekomen n.a.v. dit boek.

5. **Heeft u daarnaast in beeld welke kinderen dit betreft en in welke dorpen/ wijken van onze gemeente zij wonen?**

Bij de JGZ is bekend welke kinderen dit betreft. Zij gaan altijd het gesprek aan met de ouders wanneer deze hun kind niet willen laten vaccineren. Deze gegevens mogen zij echter niet delen met de gemeente, omwille van privacy.

6. **Ziet u, gezien het feit dat de daling in Nieuwkoop zeer ernstig is, de noodzaak om lokaal actie te ondernemen? Zo niet, waarom niet?**

Zie voor antwoord vraag 7.

7. **Zo ja, welke actie wordt er ondernomen, of kan er door de gemeente of samenwerkingspartners worden ondernomen, om deze dalende trend in Nieuwkoop tegen te gaan? Sinds wanneer? En welke partijen zijn daar op welke wijze bij betrokken?**

Wij vinden het uiteraard belangrijk om hier actie op te ondernemen. De JGZ signaleerde in 2015/2016 in de praktijk al dat er een dalende trend leek te zijn. Zij hebben toen ingezet op het aangaan van de dialoog met zogeheten kritische prikkers. Daarnaast is er naar aanleiding van eerder genoemd onderzoek een FAQ ontwikkeld voor jeugdartsen zodat zij vragen van kritische ouders goed kunnen beantwoorden. Op basis van de dagelijkse praktijk lijkt de vaccinatiegraad weer iets te stijgen. Daarnaast worden sinds afgelopen jaar de vaccinaties bij 9-jarigen aangeboden op de centra voor jeugd en gezin in plaats van in de gymzaal. Ook het RIVM heeft een belangrijke rol. Zij passen de informatievoorziening op hun website aan en werken aan campagnes zoals 'deel dit niet met je vrienden'. Als gemeente kijken wij hoe we kunnen bijdragen aan deze informatievoorziening zonder dat dit een averechts effect veroorzaakt.

8. **Is er tegenover de dalende trend in vaccinaties ook een gewijzigde trend in bedoelde besmettelijke ziekten bekend? Zo ja, kunt u ons hierover informeren?**

Er is momenteel geen gewijzigde trend zichtbaar. Voor meer informatie over meldingen van nieuwe ziektegevallen verwijzen wij u naar de volgende websites:

<https://magazines.rivm.nl/infectieziekten-bulletin>

<https://www.atlasinfectieziekten.nl/onderwerpen>

<https://www.rivm.nl/meldingsplicht-infectieziekten/overzicht-meldingen>

9. **Gelet op het feit dat de daling in Nieuwkoop zeer ernstig is, is bij u bekend of kinderopvangorganisatie in Nieuwkoop kinderen die niet gevaccineerd zijn weigeren?**

Zie voor antwoord vraag 10.

10. En/of zij op andere wijzen trachten te voorkomen dat niet-gevaccineerde kinderen naar de opvang komen?

Er zijn momenteel geen kinderopvangorganisaties die kinderen weigeren. Sommigen kinderopvangorganisaties registreren of een kind gevaccineerd is, bij deze organisaties is de dekkingsgraad 99%. Alle kinderopvangorganisaties proberen deze dekkingsgraad in stand te houden. Sommigen houden rekening met de vaccinatiegraad bij de plaatsing van een kind in een bepaalde groep, anderen focussen voornamelijk op voorlichting. Eén organisatie geeft aan een weigeringsbeleid te overwegen.

Landelijk is er veel discussie over het al dan niet weigeren van niet-gevaccineerde kinderen door kinderopvangorganisaties. Als private ondernemingen hebben kinderopvangorganisaties geen expliciete bevoegdheid nodig voor het formuleren en voeren van een weigeringsbeleid. Er moet echter wel zorgvuldige belangenafweging plaatsvinden. Daarnaast worden zij bij het formuleren van een weigeringsbeleid begrensd door bepalingen uit de Algemene Wet Gelijke Behandeling (AWGB) en de bescherming van persoonsgegevens. Dit maakt dat er in de praktijk veel onduidelijkheid is bij kinderopvangorganisaties. De brancheorganisatie voor maatschappelijke kinderopvang heeft vorige week dan ook een oproep gedaan om meer duidelijkheid te verschaffen over de mogelijkheden om kinderen te weigeren.

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

mr. G.G.G. Sloopers
secretaris

F. Buijserd
burgemeester